

MORA

Kommunstyrelseförvaltningen
Joakim Nässén

Kommunstyrelsen

Kommunal skyddsjägare

Sammanfattning av ärendet

Skydds jakt är ett undantag från fredningen av vilt och sker endast på vilda djur. Skydds-jakt ska endast bedrivas för att förebygga skador som vilt kan orsaka eller av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet. Det är fastighetsägaren som ansvarar för eventuell skydds jakt och därför har kommunen ett ansvar på kommunal mark. För skydds jakt inom detaljplanelagt område krävs särskilt tillstånd från polis enligt ordningslagen.

Mora Orsa miljökontor är den förvaltning som hanterat och bedömt frågor om skydds-jakt för båda kommunerna. I Mora finns för närvarande ingen kommunal skydds jägare stationerad, men att det finns en skydds jägare boendes i Orsa med tillstånd att skjuta inom detaljplanelagt område i Mora. Skydds jägaren har ingen särskild riktlinje eller instruktion mer än att de särskilda villkoren i polisens tillstånd görs gällande.

Med anledning av avsaknaden av en riktlinje har en sådan tagits fram för att fungera som en instruktion vilken fullmäktige nu föreslås besluta om. Förvaltningen föreslås även tillfråga en lämplig person och hos polisen ansöka om ett tillståndsbevis för skottlossning inom detaljplanelagt område för minst en person boendes i Mora.

Beslutsunderlag

PM - Kommunal skydds jägare, daterad 2019-07-26
Riktlinje för kommunal skydds jakt i Mora kommun, daterad 2019-07-26
Bilaga 4 jaktförordningen

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige antar riktlinje för kommunal skydds jägare i Mora kommun.
2. Mora Orsa miljökontor uppdras att ansöka om tillståndsbevis för skottlossning inom detaljplanelagt område för minst en person boendes i Mora.

Sändlista

Mora Orsa miljökontor

Peter Karlsson
Kommundirektör

Bilaga 4 jaktförordningen

Jakt för att förebygga skador av vilt

1) Sumpbäver, mårdhund, tvättbjörn, wapitihjort, sikahjort, vitsvanshjort, mufflonfår, frett, vildkanin, mink, mullvad, sorkar (även bisam), lämlar, råttor, skogsmöss, näbbmöss, husmus och amerikansk kopparand får jagas den 1 juli-den 30 juni.

2) Vildsvin, räv, mårdhund, grävling, mård, iller, mink, hermelin, vessla, ekorre, vildkanin, mullvad, sorkar (även bisam), lämlar, råttor, skogsmöss, husmus, kråka, råka, kaja, skata, tamduva (stadsduva), björktrast (snöskata), gråsparv och pilfink som kommer in på gård eller i en trädgård och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas den 1 juli-den 30 juni.

1. Jakträttshavare får under samma tid bedriva jakt efter sådana djur samt korp, havstrut, gråtrut, fiskmåås och skrattmåås i en anläggning för att där förhindra skada eller annan olägenhet
2. på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling
3. om jakten sker på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

3) Hare och vildkanin får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola, om det behövs för att förhindra skador på träd eller Trädplantor den 1 jan.-den 15 april (hare) den 1 juli-den 30 juni (vildkanin)

4) Är anläggningen inhägnad i enlighet med de föreskrifter som Naturvårdsverket meddelar är jakt efter hare tillåten den 1 juli-den 30 juni.

5) Gråsparv och pilfink som orsakar sanitär olägenhet i ladugårdar, livsmedelslager eller andra motsvarande anläggningar får jagas den 1 juli-den 30 juni.

6) Korp, havstrut, gråtrut, fiskmåås och skrattmåås som uppträder vid flygplatser får jagas den 1 juli-den 30 juni.

7) Årsunge av råka får jagas i Skåne län om det behövs för att förhindra sanitär olägenhet den 10 maj-den 10 juni.

8) Grävling som förekommer i vilthägn samt rödräv och grävling som förekommer tillfälligt på ö, holme eller skär, får jagas om det behövs med hänsyn till viltvården den 1 juli-den 30 juni.

9) Rödräv och korp får jagas, om det behövs för att skydda ungar av tamdjur inom område för uppfödning av tamdjur och i renkötselområdets kalvningsland den 1 juli-den 30 juni.

10) Årsunge av rödräv får jagas, om det behövs för att tillgodose viltvården den 1 juli-den 30 juni.

11) Årsunge av grävling får jagas, om det behövs för att tillgodose lantbruket eller viltvården den 1 juni-den 31 juli.

12) Om länsstyrelsen inte föreskrivit annat får älg som uppträder vid fält med oskördad gröda inom registrerat älgskötselområde jagas, om det behövs för att förebygga skada den 16 aug.-den särskilda älgjaktstidens början.

13) Sädgås som uppträder vid fält med oskördad gröda i Östergötlands och Örebro län samt i Falköpings, Grästorps, Lidköpings, Mariestads, Skara, Skövde och Töreboda kommuner i Västra Götalands län får jagas, om det behövs för att förebygga skada den 1 sept.-den 31 okt.

14) Sädgås som uppträder vid fält besådda med höstgrödor i Blekinge och Skåne län får jagas om det behövs för att förebygga skada den 1 jan.-den 15 mars.

15) Om det behövs för att förebygga skada, får grågås som uppträder vid fält med oskördad gröda eller som orsakar sanitär olägenhet jagas den 1 juli-den 30 juni.

16) Vitkindad gås som uppträder vid fält med oskördad gröda får jagas om det behövs för att förebygga skada i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Blekinge och Skåne län den 21 aug.-den 15 nov.

17) Om det behövs för att förebygga skada, får kanadagås som uppträder vid fält med oskördad gröda eller som orsakar sanitär olägenhet jagas den 1 juli-den 30 juni.

18) Rödräv, grävling, hermelin, vessla, iller, mård och korp får jagas inom område för viltuppfödning, hönsgård eller liknande anläggning samt inom ett avstånd av 200 meter från sådana anläggningar, om det behövs för att förhindra skada inom anläggningarna den 1 juli-den 30 juni.

19) Koltrast och stare får jagas inom trädgård eller annan anläggning för yrkesmässig bär- eller fruktodling samt inom ett avstånd av 200 meter från sådana anläggningar, om det behövs för att förhindra skada inom anläggningarna den 1 juli-den 30 sept.

20) Ringduva som uppträder i flock och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar får jagas i sådana odlingar i:

Blekinge, Skåne och Hallands län den 1 mars-den 31 aug.

Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas, Gävleborgs,

Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län den 1 maj-den 31 juli.

Övriga delar av landet den 1 maj- den 15 aug.

21) Orsakas allvarlig skada eller olägenhet av att en fågel byggt bo i ett hus eller en gård, får boet samt ägg eller ungar avlägsnas trots bestämmelserna om fredning.

22) Om det behövs för att förebygga skada, får årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda jagas i hela landet utom Skåne och Gotlands län den 1 juli-den 15 april.

23) Årskalv av kronhjort som orsakar stamskada på barrträd får jagas i hela landet utom Skåne och Gotlands län den 1 juli-den 15 april.

Förordning (2018:639).

Kommunstyrelseförvaltningen
Joakim Nässén

Riktlinje för kommunal skydds jakt Mora kommun

Denna riktlinje utgör en instruktion för skydds jakt i Mora kommun. Skydds jakt ska endast bedrivas för att förebygga skador som vilt kan orsaka eller av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet. Skydds jakt kan också bedrivas av andra tvingande skäl som har ett övergripande allmänintresse och/eller allmännytta.

Mora kommuns skydds jägare agerar på miljökontorets uppdrag och har rätt att bedriva skydds jakt inom tätbebyggt (detaljplanelagt) område i Mora kommun. Mora kommun ansöker om tillstånd på 3 år åt gången för skydds jägaren hos polisen enligt 3 kap 6 § ordningslagen för skottlossning i samband med skydds jakt.

Skydds jakt enligt jaktförordningens bilaga 4 får ske på enskild fastighets ägares eller nyttjanderättsinnehavares initiativ. All jakt ska bedrivas med respekt för viltet och med en god jaktetik och enligt gällande lagstiftning.

Definitioner:

- Skydds jakt innebär jakt som sker enligt bilaga 4 till jaktförordningen.
- Allmän jakt innebär jakt under allmän jakttid enligt bilaga 1 till jaktförordningen.
- Kommunens skydds jägare är den som har avtal med Mora Orsa miljökontor om att utföra skydds jakt på miljökontorets uppdrag, samt har skottlossningstillstånd.
- Offentlig plats har samma definition som i 1 kap 2 § ordningslagen.

Regler:

- All kontakt med skydds jägare sker genom Mora Orsa Miljökontor.
- Skydds jakt som sker enligt reglerna i bilaga 4 i jaktförordningen, inom detaljplanelagt område av skydds jägare får endast ske på uppdrag av Mora Orsa miljökontor.
- Skydds jakt på enskild fastighetsinnehavares initiativ enligt reglerna i bilaga 4 till jaktförordningen, kan ske genom överenskommelse mellan kommunens skydds jägare och fastighets ägaren. Kommunen bekostar inte sådan skydds jakt utan parterna får själv göra upp om ersättning.
- Avlivning av trafikskadat vilt inom tätbebyggt område får endast ske av skydds jägare som har polisens tillstånd enligt 3 kap 6 § ordningslagen.
- All annan typ av skydds jakt beslutas av Länsstyrelsen.

- Ersättning till skyddsjägare sker genom kostnadstäckning om 500?? kronor per uppdrag, för kostnader uppkomna i samband med skyddsjakt.
- För att tilldelas skyddsjaktsuppdraget krävs förutom polisens tillstånd, jägareexamen och vapenlicens, att skyddsjägaren har en ansvars och olycksfallsförsäkring som gäller vid jakt.
- Skyddsjägaren ska anmäla skjutning till vakthavande befäl per telefon 114 14 inför varje uppdrag.

Vid händelse av att en kommunal skyddsjägare missköter sig eller på annat sätt visar sig vara olämplig för uppdraget har kommunen rätt att omedelbart entlediga personen.

Kommunstyrelseförvaltningen
Joakim Nässén

Kommunal skyddsjägare

Bakgrund

När det kommer till jakt inom detaljplanelagt område brukar det hänvisas till en kommunjägare. Men begreppet kommunjägare görs inte helt rätt då det handlar om skyddsjakt och inte i övrigt vad som av allmänheten förväntas av en jägare. Skyddsjakt är ett undantag från fredningen av vilt och sker endast på vilda djur. Det är fastighetsägaren som ansvarar för eventuell skyddsjakt och därför är kommunen ansvarig på kommunal mark. Av den anledningen används begreppet kommunal skyddsjägare framöver.

I Mora kommun har det sen en tid tillbaka inte funnits någon stationerad skyddsjägare inom kommunen. Det finns en person stationerad i Orsa som har tillstånd att avlägga skott inom detaljplanelagt område inom både Mora och Orsa tätort. Frågan har därför väckts om inte Mora kommun bör ha en egen kommunal skyddsjägare på orten. Det har även väckts en fråga om under vilken förvaltning den kommunala skyddsjägaren ska verka under.

Omvärldsbevakning

Hur kommunerna runt om i landet valt att organisera den kommunala skyddsjakten skiljer sig åt. Men att Mora kommun för närvarande sticker ut då kommunen inte har någon skyddsjägare stationerad alls i kommunen.

Av kommunerna som tillfrågats visas att de allra flesta har en relativt stor organisation. Under vilken förvaltning ett beslut om skyddsjakt tas skiljer sig åt, men att det med en viss övervikt sker av en handläggare på ett miljökontor.

- Hedemora

Miljöförvaltningen ansöker om tillstånd och gör bedömningen om skyddsjakt. Kommunen har tillstånd och avtal med 6 kommunala skyddsjägare. Ett tillstånd för en skyddsjägare söks på 3 år åt gången. Skyddsjägarna ges en årlig ersättning om 6000 kr för att täcka omkostnader såsom drivmedel, ammunition etc. Hedemora tecknar inget särskilt avtal med kommunjägarna.

- Leksand

Det är miljökontoret som ansöker om tillstånd och som gör bedömningen om skyddsjakt ska ske. Kommunen har för närvarande 6 personer som är godkända av polisen att skjuta inom detaljplanelagt område. Till hösten 2019 ska denna styrka minska och beräknas vara maximalt 4 personer

fördelat på kommunens olika byar. Skyddsjägarerna ges ingen ersättning alls utan gör det helt på ideell basis. Inget avtal tecknas utan polisens tillstånd och dess särskilda villkor görs gällande.

- **Surahammar**

Tekniska förvaltningen ansöker och gör bedömning om eventuell skyddsjakt. Något exakt antal skyddsjägare har inte lämnats men att de är flera. Tillståndet söks på 3 år åt gången och skyddsjägaren har ett fast arvode om 1500 kr samt 2.90 kr per körd km. Surahammar tecknar avtal med skyddsjägaren.

- **Kristianstad**

Det är kommunen genom markförvaltaren och fastighetschefen som ansöker om tillstånd för skyddsjägaren. Anmälan om skyddsjakt sker genom kontakt med medborgarcentret som kontaktar en av de tre kommunala samordnarna för bedömning och fördelning. I Kristianstad finns för närvarande 16 skyddsjägare vilkas arbete i princip sker på ideell basis men att bilersättning och utbildning betalas av kommunen. Samtliga kommunala skyddsjägare ingår i föreningen Kristianstads kommunala skyddsjägare där även kommunens markförvaltare deltar. Kristianstad tecknar avtal med varje skyddsjägare.

Vad gör en kommunal skyddsjägare

En kommunal skyddsjägare bedriver skyddsjakt på djur som orsakar miljö- eller hälsorisker på kommunens mark inom detaljplanelagt område. Skyddsjägaren kan om så avtalas även ges möjlighet att hjälpa allmänheten med skyddsjakt på egen fastighet inom detaljplanelagt område.

På vilken mark får en kommunal skyddsjägare verka

Inom Mora kommuns tätort är det kommunen som hanterar och kallar ut skyddsjägaren för skyddsjakt på kommunal mark. För en privat fastighetsägare inom tätorten är det fastighetsägaren själv som ansvarar för ohyra och skadedjur i det egna huset och trädgård. I de allra flesta kommuner lämnas därför ett utrymme för att anlita skyddsjägaren privat vilken ersätts direkt av den privata fastighetsägaren för utfört arbete. Skyddsjakt bör dock alltid vara godkänd av uppdragsgivaren.

Utanför planlagt område kan jakträttsinnehavaren med stöd av 26 § Jaktförordning få bedriva "skyddsjakt på enskildes initiativ". I dessa ärenden ska jakträttsinnehavaren kontaktas vid problem.

Vem avgör och vad avgör skyddsjakt

Mora Orsa miljökontor kallar ut skyddsjägaren i det fall en handläggare bedömer att viltet utgör en olägenhet och befinner sig inom detaljplanelagt område. Enligt miljöbalken tolkas det som:

En störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka en människas hälsa menligt i fysisk eller psykisk mening" (9 kap 3 § miljöbalken). Det innebär att olägenheten måste vara betydande innan det finns skäl att vidta åtgärder.

Enligt specialmotivering till Miljöbalken 9 kap 3§ (prop. 1997/98:45) ska bedömningen utgå från vad människor i allmänhet anser vara en olägenhet och kan inte enbart baseras på en enskild persons reaktion i det enskilda fallet.

Naturvårdsverket är ansvarig myndighet för jakt och anger att skyddsjakt får bedrivas om:

Enligt jaktförordningen ska tre förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges:

- Ett av nedanstående fyra skäl ska föreligga,
- Skyddsjakten får inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för den aktuella artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde,
- Det får inte finnas någon annan lämplig lösning som löser behovet av skyddsjakt.

De fyra skälen är:

- Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, eller av andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön.
- Av hänsyn till flygsäkerheten.
- För att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom.
- För att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana växter eller djur.

Vem utser en kommunal skyddsjägare

Personen som utses ska vara lämplig för uppdraget, personen ska ha ett godkänt tillståndsbevis för skottlossning inom detaljplanelagt område utfärdat av polisen.

För Mora kommuns räkning har Mora Orsa miljökontor ombesörjt att ansökan skett. Utnämmandet av en kommunal skyddsjägare är inget politiskt beslut utan är en ren verkställighetsåtgärd. Ansökan görs vanligtvis på tre år i taget.

Vilka lagrum

Miljöbalken (1998:808) främst 9 kap 3 § (olägenhet) och 2 kap 7 § (skälighetsprincipen).

Jaktlag (1987:259).

Jaktförordning (1987:905).

Ordningslag (1993:1617).

